

Dansk model lyver om vandføringsevne

Foto: Erik Hansen

Læserbrev

*Af Helge Danneskiold-Samsøe, Danske Vandløb samt Claus Neergaard,
Landøkonomisk Selskab*

Den ekstremt megen regn i den sidste tid har forårsaget store oversvømmelser. Disse betyder store tab for landmænd, husejere men også for det offentlige, bl.a. i form af ødelagt infrastruktur. Vi er i en ekstremsituation, men det bliver måske forværret af en teknisk fejl ved vandføringsmålinger.

Hvis vandføringsevnen kontrolleres med den såkaldte VASP-model, der er et særligt dansk fænomen, løber tilsynsmyndighed og rådgiver den risiko, at modellen overvurderer et opmålt vandløbs vandføring.

Sagen er, at VASP-modellen baserer sig på det såkaldte Manningtal, der beregnes ud fra nogle tekniske parametre. Heri indgår begrebet »modstandsradius«, der imidlertid kun medtager ændringer i vandløbsbundens ruhed.

Den forøgede ruhed, som de fleste danske vandløb har undergået i de sidste 25 – 35 år grundet ønsket om mere naturlige vandløb, kommer både fra bundforandringer og brinkforandringer. Men VASP-modellen indregner som nævnt kun ruhedsændringerne i vandløbsbunden. Ruhedsændringer på brinkerne, som formentlig er væsentligt større, indgår ikke i beregningen.

Manningtallet bliver derfor ikke sat tilstrækkeligt langt ned, jævnfør professor Torben Larsen, Kompendium i Vandløbshydraulik, 2017. Det bevirker, at VASP-modellen angiver højere vandføring end de faktiske forhold, og så kommer oversvømmelserne.

Dette valg af modstandsradius i stedet for hydraulisk radius er et alvorligt problem, som for flere år siden blev påpeget af en arbejdsgruppe.

Når der derfor konstateres store oversvømmelser nu, er en del af årsagen givetvis, at der har været brugt en uhensigtsmæssig model, som beregner vandføringen op til 20 procent forkert, hvis Manningstallet ikke justeres tilstrækkeligt.

Vi skal på det kraftigste opfordre til, at organisationerne kigger den problemstilling igennem - allerhurtigst.

Danske Vandløb har for øvrigt generalforsamling torsdag den 5. marts kl.13.00 på Centrovic, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg.

Dette er et debatindlæg, som vi har valgt at offentliggøre på vores hjemmeside og/eller i et eller flere af vores printmedier. Indlægget er udelukkende et udtryk for skribentens egne holdninger.